

Міністерство освіти і науки України
Департамент науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації
Рада молодих учених при Міністерстві освіти і науки України
Український державний центр міжнародної освіти
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
МБФ «Міжнародний фонд досліджень освітньої політики»
Факультет Artes Liberales Варшавського університету
Громадська організація «Інноваційний університет»

Збірник матеріалів
Міжнародного науково-практичного семінару

ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ:
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ КОНТЕКСТ І ВІТЧИЗНЯНІ ПРАКТИКИ

28–29 жовтня 2021 року

Харків 2021

«Інтернаціоналізація вищої освіти в Україні: європейський контекст і вітчизняні практики»: [Текст]: Зб. матер. міжнар. наук.-практ. семінару (Харків, 28-29 жовтня 2021 р.) / Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди. – Харків, 2021. – 140 с.

У збірнику представлені статті, присвячені аналізу кращих європейських та вітчизняних практик здійснення інтернаціоналізація вищої освіти в Україні. Авторами запропоновані матеріали за такими напрямками: визначення шляхів і напрямів інтернаціоналізації Української освіти і науки; дослідження ролі міжнародної діяльності та співробітництва у майбутньому України; аналіз досвіду реалізації програм міжнародної освіти в українських університетах; ознайомлення із специфікою роботи міжкультурних та освітніх центрів.

Для науковців, науково-педагогічних працівників, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів та широкого кола читачів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ: професор, ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди **Ю. Бойчук**; професор, Президент Міжнародного фонду досліджень освітньої політики **Т. Фініков**; доцентка, директорка державного підприємства «Український державний центр міжнародної освіти» **О. Шаповалова**; професор, декан факультету ArtesLiberales Варшавського університету **Р. Сухарський**; професор, професор факультету міжнародних відносин та політичних наук Ягеллонського університету **Б. Шляхта**; професорка, голова Ради молодих учених при Міністерстві освіти і науки України **О. Ващук**; професорка, проректорка з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності ХНПУ імені Г. С. Сковороди **С. Бережна**; професор, директор інституту інформатизації освіти ХНПУ імені Г. С. Сковороди **А. Прокопенко**; професорка, завідувачка центру міжнародної, інноваційної і проєктної діяльності ХНПУ імені Г. С. Сковороди **А. Крапівник**; професорка, завідувачка кафедри математики ХНПУ імені Г. С. Сковороди **О. Жерновникова**; професорка, завідувачка кафедри прикладної лінгвістики Волинського національного університету імені Лесі Українки **І. Біскуб**; професорка, декан геолого-географічного факультету Одеського національного університету імені І. І. Мечникова **В. Яворська**; доцентка, директорка навчально-наукового інституту розвитку академічного потенціалу Донецького національного університету імені Василя Стуса **А. Осмолівська**.

Рекомендовано до друку Вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (протокол №11 від 22 листопада 2021 року).

© Колектив авторів, 2021

СЕКЦІЯ 2. РОЛЬ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА СПІВРОБІТНИЦТВА У МАЙБУТНЬОМУ УКРАЇНИ 79

М. П. Васильєва

ПАРТНЕРСЬКА ВЗАЄМОДІЯ З МІЖНАРОДНИМИ СОЦІАЛЬНИМИ ІНСТИТУЦІЯМИ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ СОЦІАЛЬНОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ 79

О. С. Воронкова, М. Б. Щербинина, Т. М. Шевченко

ОРГАНІЗАЦІЯ МЕДІА-СЕРЕДОВИЩА ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ 83

Л. П. Ткаченко

РОЛЬ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ У РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА 86

Н. В. Григоренко

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІЧНОГО ПЕРСОНАЛУ ДО РОБОТИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ ЯПОНІЇ 88

СЕКЦІЯ 3. ДОСВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМ МІЖНАРОДНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТАХ 93

О. А. Жерновникова, І. І. Доброскок, Я. В. Цись

МАТЕМАТИЧНА ГРАМОТНІСТЬ – СУЧАСНИЙ ОРІЄНТИР РОЗВИТКУ ОСВІТИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МІЖНАРОДНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ PISA (ДОСВІД ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ І МЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ ТА УНІВЕРСИТЕТУ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ В ПЕРЕЯСЛАВІ) 93

Л. Є. Перетяга, О. А. Міщенко, О. Л. Самарська, В. В. Гур'єва

З ДОСВІДУ УЧАСТІ У МІЖНАРОДНОМУ ПРОЕКТІ «МИСТЕЦТВО В ДІЇ. АРТ-ТЕРАПІЯ В ПРАКТИЦІ ПОЛЬСЬКИХ СПЕЦІАЛІСТІВ» 99

РОЛЬ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ У РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА

Освітня галузь України однією з перших була залучена до процесів реформування й широкого використання міжнародного досвіду. З 2016 року розпочався пілотний проєкт реалізації Концепції «Нова Українська школа» [1].

Концепція орієнтована на кращі міжнародні підходи в освіті: визнання прав і свобод дитини, педагогіку партнерства, активної участі батьків у визначенні стратегії розвитку дитини, формування гнучких навичок, соціалізацію. Саме міжнародний досвід вплинув на розбудову якісно нового освітнього середовища, яке має бути комфортним, безпечним, інтелектуально та емоційно насиченим, розвивальним. Під впливом вивчення шкільного середовища країн Євросоюзу в українській школі стали реалізовуватися принципи формування толерантності, розгорнуті програми запобігання та протидії булінгу, життєтворчих потенціалів. Новим аспектом роботи стало запровадження принципу гендерної рівності, вперше українські шкільні підручники пройшли гендерну експертизу, що позитивно позначилося на самоідентифікації учнів.

На основі міжнародного досвіду запроваджуються й нові підходи до роботи вчителя. Відповідно до концепції нової української школи вчитель має бути за мотивованим до продуктивної роботи, постійного самоудосконалення. Сучасні умови роботи вимагають від нього постійного зростання, опанування нових методик, що спонукає до здобуття неформальної та інформальної освіти. Зараз створено умови для постійного підвищення кваліфікації вчителів, у них є

можливості самостійно обирати організації та установи, що нададуть їм необхідні освітні послуги. Такий підхід перегукується з міжнародним досвідом, зокрема з фінським. Так, в Україні реалізується спільний проєкт Міністерства освіти і науки та уряду Фінляндії «Фінська підтримка реформи української школи». Коучі та модератори цього проєкту представляють українській спільноті інноваційні форми роботи, організацію групових та індивідуальних занять, роботу в освітньому середовищі класу та поза його межами. Вони виступали консультантами розробки державних професійних стандартів.

Надзвичайно важливий міжнародний досвід українські освітяни використовують в галузі інклюзивної освіти. Для учнів з особливими потребами створюються умови для навчання спільно з однолітками, запроваджено індивідуальні програми розвитку, є можливість отримати психолого-педагогічний супровід та провести корекційно-реабілітаційні заходи. На сьогодні маємо практику закладення в бюджет країни субвенції на інклюзивну освіту. Зараз широко вивчається досвід соціалізації й навчання дітей з особливими освітніми потребами поза інтернатними закладами.

Українські школи достатньо активно стали запроваджувати елементи STEM-освіти. Це міжнародний досвід що інтегрує знання сучасних наук, технологій, інженерії та математики. Взаємозв'язок цих галузей дає можливість краще підготувати людину до подолання глобальних проблем людства. У процесі реалізації STEM-освіти використовується міжнародний досвід країн Євросоюзу, США та Японії. Одночасно STEM-освіта виступає провідним чинником реформування української системи освіти XIX століття.

Отже, міжнародний досвід достатньо активно реалізується українською системою освіти, як на рівні державних проєктів так і неформальної освіти сучасних вчителів. Безсумнівно, що такий підхід сприяє розвитку освітньої галузі, зростанню рейтингів українських вишів, успішній адаптації українських фахівців на світовому ринку праці.

Список використаних джерел

1. Концепція нової української школи / Міністерство освіти і науки України. 2016. 34 с. URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalnaserednya/uasch2016/konczepcziya.html> (дата звернення 25.10.2021).

УДК 378.1

Н. В. Григоренко

irina.dobroskok@gmail.com

Університет Григорія Сковороди в Переяславі,

Переяслав, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГІЧНОГО ПЕРСОНАЛУ ДО РОБОТИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ ЯПОНІЇ

Японія є однією з країн, де високо розвинені наука і техніка, відповідно, прийнято вважати, що і система освіти одна з передових у всьому світі. Системи освіти як в розвинених, так і в країнах, що розвиваються, схильні до різних реформ у зв'язку з вимогами сучасного суспільства. В останні два десятиліття у світовому освітньому просторі з'явилися такі інновації, як «mainstream», «інтеграція» та «інклюзивна освіта», які мають захищати права дітей з особливими освітніми потребами на повноцінну та якісну освіту. Японія не виняток, тому інклюзивна освіта у цій країні також впроваджується та має відповідну законодавчу та матеріально-технічну базу.

Колись школа, освіта, грамотність були в Японії прерогативою винятково вищих станів. Пізніше Японія як губка почала вбирати західний підхід до освіти. Найрадикальніша реформа у навчанні підростаючого покоління